

Belgisch **Wegen**congres Congrès belge de la **Route**

LEUVEN • 4-7.04.2022

Circulaire bouw in Brussel

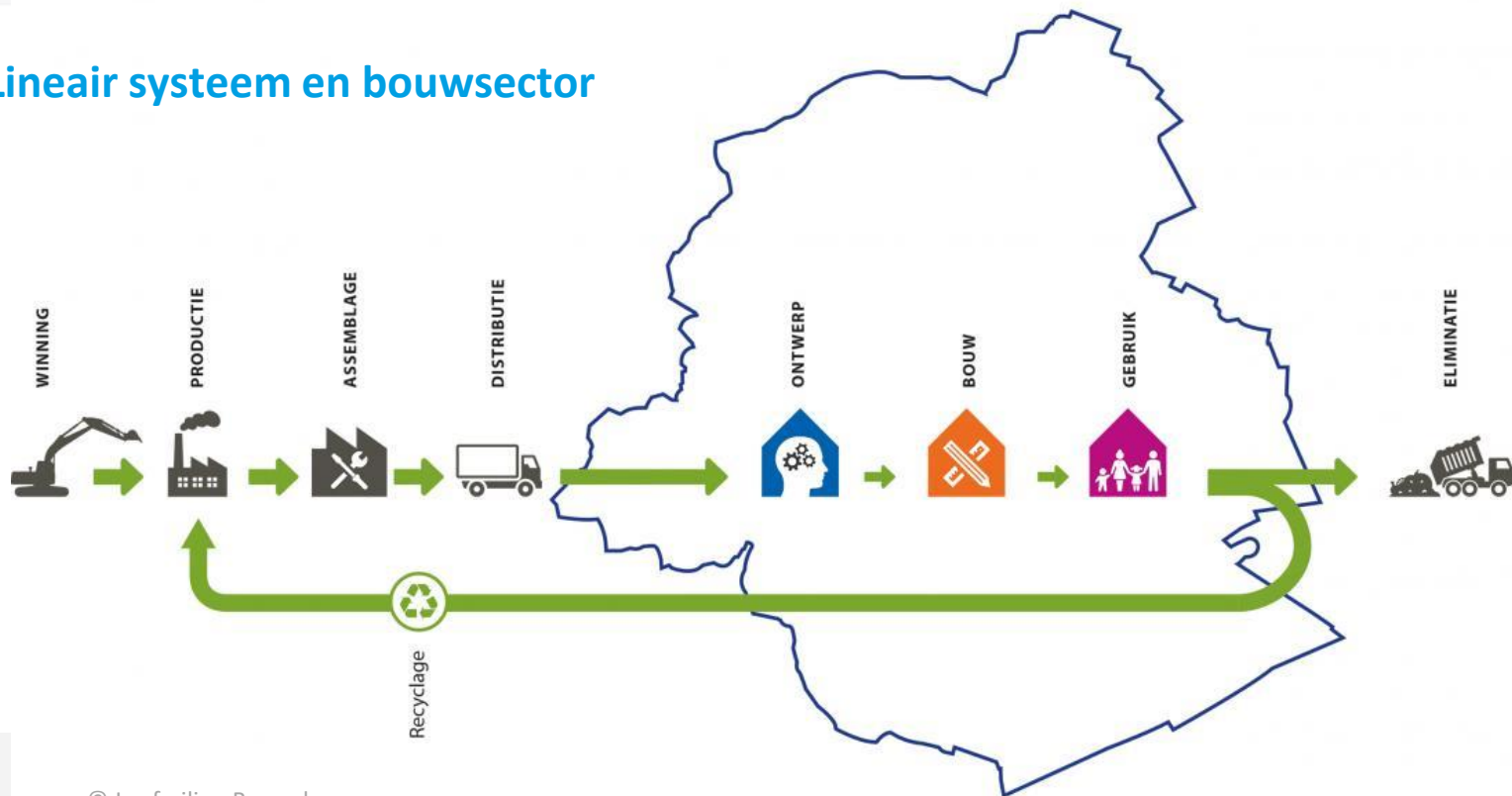

1. Realiteit & bevindingen

Lineair systeem en bouwsector

Welke verantwoordelijkheid heeft de sector?

source : FCRBE Projet Interreg North-West Europe - "Reuse of building elements: - will it soon be the norm in Europe ?" video, 2020.

Een realiteit van het beroep om rekening mee te houden...

- Een moeilijke baan en gebrek aan tijd / middelen.
- Een materiaalindex van +10% in 2021 en een ongekend materiaaltekort*
- Aannemers behoren tot de eersten die worden opgeroepen voor werk
 - maar de juiste aanbieder is altijd moeilijk te vinden**
- 3 criteria voor het kiezen van een aanbieder van diensten: reactievermogen, prijs en/of aanbeveling**
 - (en niet hun expertise!)

* "Rapport over de impact van de opkomst van de circulaire economie op bouwberoepen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor Constructivity", Constructivity, 2021

** "La décision de rénovation chez les particuliers en Région de Bruxelles-Capitale", Leefmilieu Brussel, 2019

... maar ook een regionale realiteit

- 90% van de bedrijven in het BHG zijn kleine en middelgrote ondernemingen*
 - In totaal meer dan 12.600 bedrijven in het gebied.
- 35% 35% zijn zelfstandige ondernemers *
 - Een stijgende tendens (het aantal werknemers neemt af)
- Een gebrek aan geschoolde arbeidskrachten**
 - 14% van de werknemers verlaat de sector, terwijl 13% de sector binnenkomt.
 - Het merendeel van de uittredingen en reorganisaties betreft VSE's/MKB's met < 5 mensen in het BHG
- Een gemiddelde winstmarge voor ondernemers van 4%
 - Dit maakt investeren moeilijk

* "De bouwsector in Brussel – stand van zaken en vooruitblik: op weg naar een circulaire economie" , Leefmilieu Brussel, 2018.

** Studie Hermes 2019-20

2. Welke antwoorden?

Europese Unie

- Follow-up van de overeenkomsten van Parijs (COP 2015)
 - De opwarming van de aarde onder de 2 graden houden
- Governance van de energie-unie en klimaatactie in 2018
 - Verplichte nationale projecten
- Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen
 - - 55% in 2030
 - -80 tot 95 % in 2050

België

- Nationaal energie- en klimaatproject 2019 - 2024
- De Europese doelstelling van koolstofneutraliteit in 2050 naderen DUS 100kW/m^2 / jaar / woning
 - >> Doelstellingen gekoppeld aan die van de EU

Brussel

- Regionaal programma Circulaire Economie 2016-2020
 - 111 acties & 4 strategische assen
 - De klimaatuitdaging omzetten in economische kansen (waarde en banen creëren).

➔ Een opportuniteit voor de bouw!

65 % van de BKG-emissies

33% van de daken in Brussel zijn niet geïsoleerd

40% van de gebouwen dateert van voor 1945

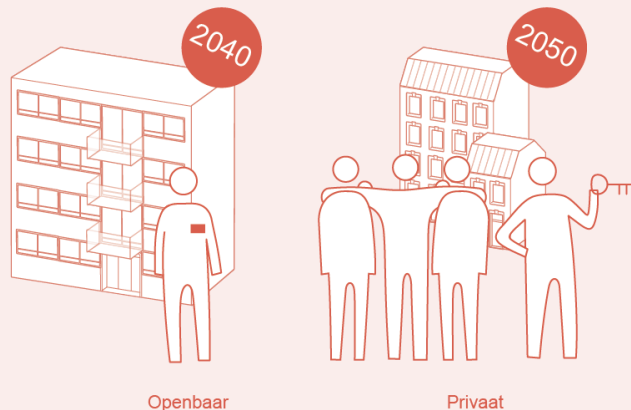

Brussel

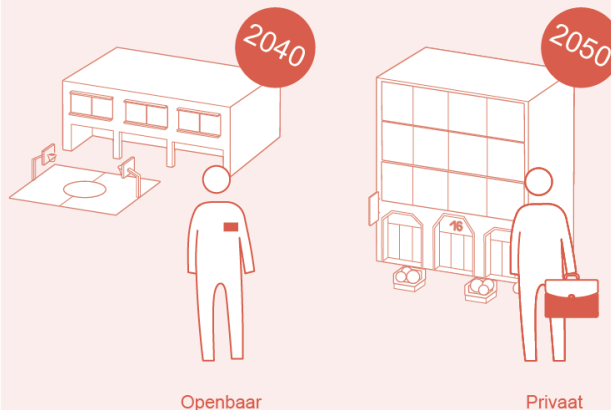
- RENOVATIESTRATEGIE (2019)

Residentieel

→ Een gemiddeld prestatieniveau EPB C

Tertiair

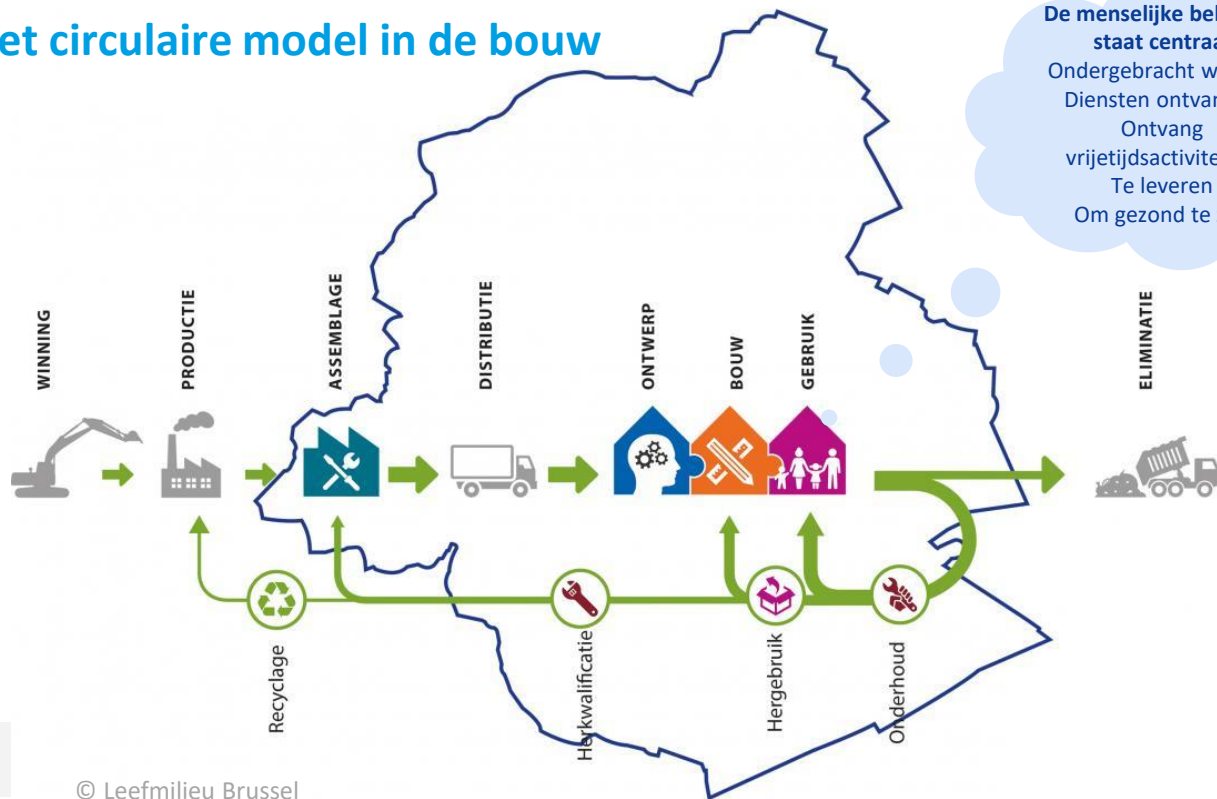

→ Op weg naar een energieneutral park

DEEL
het verbruik van de
Brusselse gebouwen
DOOR 3

Het circulaire model in de bouw

De menselijke behoefte staat centraal

Ondergebracht worden
Diensten ontvangen
Ontvang
vrijtijdsactiviteiten
Te leveren
Om gezond te zijn

Aanpassingsvermogen
evolutie

Lekkage
minimaliseren

Reparatie
vergemakkelijken

Onderhoud
vergemakkelijken

Gebruik optimaliseren

Modulariteit

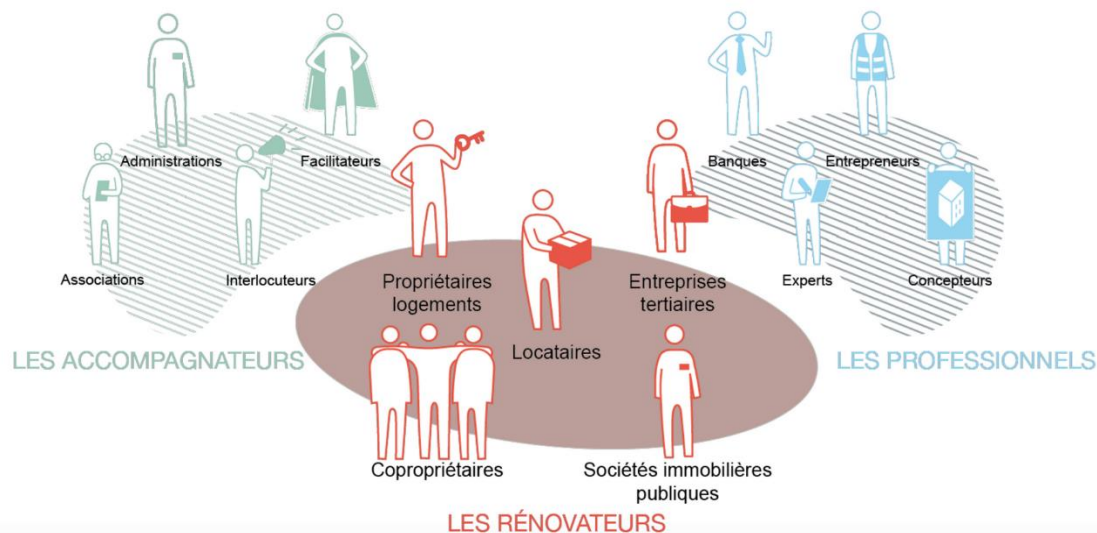
Demontage
vergemakkelijken

3. De alliantie RENOLUTION

Een publiek-private partnership

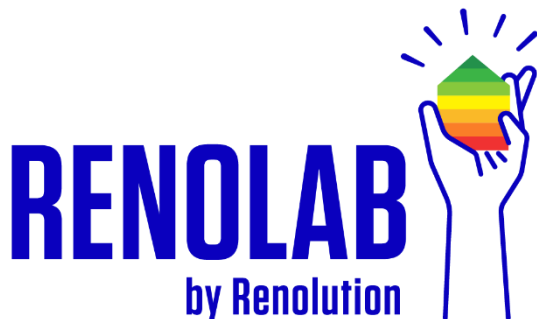
MEER doelstellingen

- Meer kwaliteit en comfort
- Meer solidariteit
- Meer voor het klimaat
- Meer voor lokale en duurzame werkgelegenheid

Concrete acties

- Doel: innovatie ondersteunen!
 - Begeleiding & financiering
 - Ondersteuning voor experimenten
 - Integratie van de circulaire economie en het begrip duurzaamheid in renovatie
 - Ondersteuning voor innovatieve oplossingen en uitvoering ter plaatse
- Renolab.ID
 - Wegnemen van belemmeringen voor circulaire & duurzame renovatie
 - Steun voor innovatieve proefideeën die op grote schaal kunnen worden toegepast en technisch en financieel haalbaar zijn
- Renolab.B
 - Renovatie stimuleren en de haalbaarheid ervan aantonen door het goede voorbeeld te geven
 - Steun voor duurzame en circulaire bouwplaatsen waar ter plaatse wordt geëxperimenteerd met nieuwe technieken, processen, recyclagecircuits...

4. Build Circular

Begeleiden van veranderingen in praktijken

build circular
.brussels

De Confederatie Bouw begeleid de bedrijven van de sector

**Overkoepelende
werkgeversorganisatie** voor
geheel België sinds **1946**

Federatie van bijna **15.000**
ondernemingen die actief zijn op
alle gebieden van de bouwsector.

BUILD CIRCULAR : Ondersteuning van de omschakeling van de sector

- Doelstelling 1: Een zo groot mogelijk aantal mensen bereiken
 - **Zoveel mogelijk Brusselse bouwbedrijven** opleiden en begeleiden in de principes van de circulaire economie.
 - **Vooral VSE's/MKB's (= 90% van de bouwbedrijven in Brussel).**
- Doelstelling 2: Attitudes veranderen
 - Een circulaire mentaliteit creëren in deze bedrijven
- Uiteindelijke doel: meer circulaire praktijken
 - Ervoor te zorgen dat de **renovatiewerkzaamheden** die, met name in het kader van **Renolution**, zullen moeten worden verricht, worden uitgevoerd door **bedrijven die de beginselen van circulaire bouw** in acht nemen.

Circulair bouwen ?

- Optimalisering van de hulpbronnen met behoud van de kwaliteit ervan + ontwikkeling van het welzijn van de mensen

Urban mining

- Privilégier le réemploi et la rénovation
- Réduire la production et améliorer la gestion des déchets
- Identifier et éviter les consommations non nécessaires
- Favoriser les énergies renouvelables
- Eviter les gaspillages à tous les niveaux

Milieu-impact

- Réduire les nuisances générées par les chantiers
- Préserver l'environnement du chantier
- Utiliser des matériaux sains et écologiques
- Générer un impact positif sur le quartier

Veranderingsgericht bouwen

- Anticiper les changements d'usage
- Prévoir la réparabilité, le remplacement et la démontabilité des éléments de construction
- Garantir la qualité et la durabilité du bâtiment, même après sa réception

Economische transitie

- Maitriser les outils comme le BIM et le Lean
- Nouer des partenariats pour accomplir des objectifs communs
- Définir et endosser la responsabilité sociale de l'entreprise
- Avoir un rayon d'action local

Een gepersonaliseerd traject om bedrijven te begeleiden

Waarom?

- Synergieën creëren
- Vaardigheden verwerven
- Ontwikkel uw eigen circulaire expertise

Hoe?

- Op de werf
- In het kantoor
- On line
- Met onze experts en adviseurs

Om wat te doen?

- Beheer en hergebruik van afval
- Consolidatie van het bedrijfsmodel
- Gebruik van biogebaseerde en duurzame materialen
- ...

Uitslag 2021

+1469/900

**MENSEN BEWUST VAN
NAAR CIRCULAIR BOUWEN**

676/1600

**OPGELEIDE MENSEN
IN CIRCULAIRE PRAKTIJKEN**

617/600

**BEDRIJVEN DIE ZICH INZETTEN
VOOR
IN EEN CIRCULAIRE DYNAMIEK**

127/150

**BEGELEIDE BEDRIJVEN
BIJ DE ONTWIKKELING VAN HUN
CIRCULAIRE PRAKTIJKEN**

5. Andere tools en opportuniteiten in Brussel

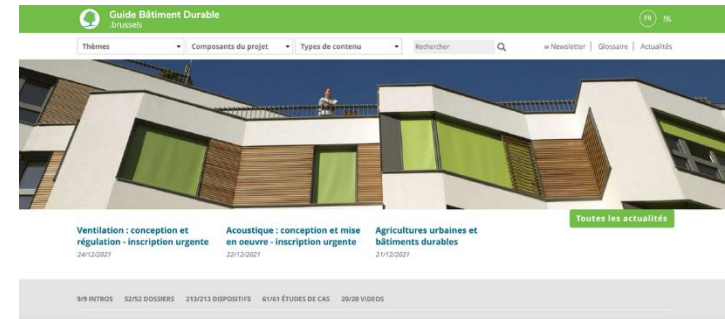

Tools voor professionals

- Gidsduurzamegebouwen.brussels

➔ De referentie.

- De Gids Duurzame Gebouwen biedt concrete oplossingen rond de thema's en vereisten van duurzaam bouwen.

- Totem-building.be

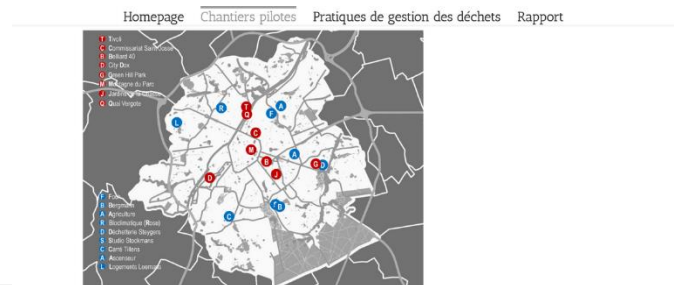
➔ Instrument voor de evaluatie van de impact

- TOTEM is een gratis tool waarmee de milieu-impact van gebouwen kan worden geobjectiveerd en beperkt

Tools voor professionals

- De facilitator duurzame gebouwen
- ➔ Gratis multidisciplinaire helpdesk
 - Onafhankelijke deskundigen die in elke projectfase adviseren en technische vragen kunnen beantwoorden.
- Cpdb.brussels
- ➔ Pilootwerven "bouwafval"
 - Een praktische toepassen van innovatieve maatregelen van preventie en beheer van afval op de werf. Doelstelling? Kennis van de bouwspelers te verbeteren!

Tools voor professionals

- FCRBE

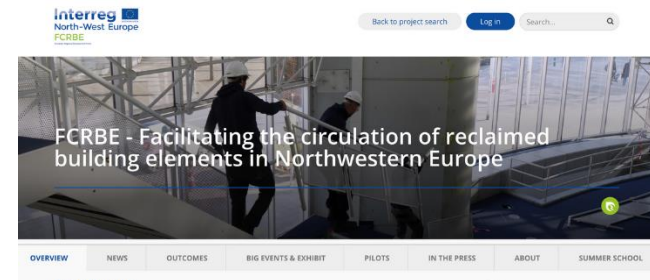
➔ Europees project voor hergebruik

- Dit Europese experimentele project heeft tot doel het volume hergebruikte voorwerpen op het grondgebied tegen 2032 met 50% te doen toenemen.

- MATERIAUTEEK.brussels

➔ Welke elementen van hergebruik moeten worden toegepast?

- De website Materiauteek vergemakkelijkt de identificatie en het hergebruik van bouwelementen in een bestaand gebouw.

UNE ORGANISATION

ABR

Association
Belge de la Route

AGENTSCHAP
WEGEN & VERKEER

AVEC LE SOUTIEN DE

Centre de
recherches routières

BRUXELLES MOBILITÉ
SERVICE PUBLIC RÉGIONAL DE BRUXELLES

FBEV

Fédération Belge des Entrepreneurs de Travaux de Voirie asbl

Belgisch **Wegencongres**
Congrès belge de la **Route**

LEUVEN • 4-7.04.2022

Contact

👤 Quentin Maillard

☎ 02 545 58 32

✉ qmd@cnc.be

